

राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी लिमिटेड  
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, तह ७, नायव व्यवस्थापक पदको आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम  
द्वितीय पत्र (Paper II)  
सेवा सम्बन्धी (Service Related)

खण्ड (A) - ७० अङ्क

(७ प्रश्न × १० अङ्क)

१. प्रशासन र व्यवस्थापन (Administration and Management)

- १.१ सार्वजनिक प्रशासन: सार्वजनिक प्रशासनको अवधारणा, क्षेत्र र महत्त्व, प्रशासनिक सिद्धान्त, सार्वजनिक र निजी प्रशासनको तुलना, नयाँ सार्वजनिक व्यवस्थापन (NPM) र नयाँ सार्वजनिक सेवा (NPS), सुशासनका अवधारणा र अभ्यास (Public Administration: Concept, Scope and Importance of Public Administration, Administrative Principles, Comparison of Public and Private Administration, New Public Management (NPM) and New Public Service (NPS), Concepts and Practices of Good Governance)
- १.२ व्यवस्थापन प्रणाली: व्यवस्थापनको कार्य र प्रक्रिया, व्यवस्थापनका नवीन अवधारणा, व्यवस्थापकको भूमिका र चुनौती, व्यवस्थापनका समकालीन मुद्दा (Management System: Management Function and Process, Emerging Trends of Management, Role and Challenges of Manager, Contemporary Issue of Management)
- १.३ व्यवस्थापन सम्बन्धी विचारधारा: वैज्ञानिक व्यवस्थापन सिद्धान्त, प्रशासनिक सिद्धान्त, कर्मचारी तन्त्रीय सिद्धान्त, मानव सम्बन्ध दृष्टिकोण, संख्यात्मक दृष्टिकोण (Management Thoughts: Scientific Management Theory, Administrative Theory, Bureaucratic Theory, Human Relation Approach, Quantitative Approach)
- १.४ संस्थागत सुशासन: सार्वजनिक सेवामा नैतिक मूल्य र मान्यता, समावेशीताको सिद्धान्त र प्रयोग, सामूहिक सौदावाजी (Corporate Governance: Ethical Values and Norms in Public Service, Principles and Practice of Inclusiveness, Collective Bargaining)
- १.५ संगठनात्मक वातावरणको मूल्यांकन: वातावरणीय सूक्ष्म परीक्षण तथा SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) विश्लेषण (Assessment of Organizational Environment: Environmental Scanning and SWOT Analysis)
- १.६ रणनीति निर्माण तथा कार्यान्वयन: ध्येय, दूरदृष्टि, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा योजना, रणनीतिक कार्यान्वयन तथा नियन्त्रण (Strategy Formulation and Implementation: Mission, Vision, Goal, Objective, Strategy and Planning, Strategy Implementation and Control)
- १.७ संगठनात्मक संरचना: संगठनात्मक ढाँचा, संगठन निर्माण, अधिकार र शक्ति संरचना, विकेन्द्रीकरण, संगठन विकास र परिवर्तन (Organizational Structure: Organizational Design, Organization Building, Authority and Power Structure, Decentralization, Organizational Development and Changes)
- १.८ निर्णय प्रक्रिया र समस्या समाधान: निर्णय प्रक्रिया, समुह निर्णय प्रक्रिया, निर्णय प्रक्रिया र सूचना प्रविधि, संकट व्यवस्थापन, द्वन्द्व व्यवस्थापन र गुनासो व्यवस्थापन (Decision Making Process and Problem Solving: Decision Making Process, Group Decision Making Process, Decision Making and Information Technology, Crisis Management, Conflict Management and Grievances Handling)

## राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी लिमिटेड

प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, तह ७, नायव व्यवस्थापक पदको आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- १.९ नेतृत्व र नियन्त्रण: नेतृत्व, नेतृत्व गुण, सञ्चार, समन्वय, सुपरीवेक्षण, अनुगमन र नियन्त्रण (Leadership and Control: Leadership, Quality of Leadership, Communication, Coordination, Supervision, Monitoring and Control)
- १.१० उत्प्रेरणा: उत्प्रेरणाका सिद्धान्त, सहभागिता, कार्य जीवनको गुण, कर्मचारी टर्नओभर तथा रिटेन्शन (Motivation: Principles of Motivation, Participation, Quality of Work Life, Employee Turnover and Retention)
- १.११ कार्यसम्पादन मूल्यांकन: कार्यसम्पादनको मूल्यांकन, कार्यसम्पादन मूल्यांकनको पद्धति र मापदण्ड (Performance Appraisal: Performance Appraisal, Technique and Criteria of Performance Appraisal)
- १.१२ मानव संसाधन व्यवस्थापन: मानव संसाधन प्रणाली, मानव संसाधन योजना, कार्य ढाँचा, कार्य विश्लेषण, कार्य विवरण (Human Resource Management: Human Resource System, Human Resource Planning, Job Design, Job Analysis, Job Description)

### खण्ड (B) - ३० अङ्क

(३ प्रश्न × १० अङ्क)

#### २. सम्बन्धित कानूनी व्यवस्था (Relevant Legal Provisions)

- २.१ नेपालको संविधान (Constitution of Nepal)
- २.२ राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी लिमिटेडको प्रबन्धपत्र, नियमावली (Memorandum of Association and Articles of Association of Rastriya Jeewan Beema Company Limited)
- २.३ राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी लिमिटेड कर्मचारी सेवा, शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी विनियमावली, २०८२ (Employee Service, Conditions and Facilities Bylaws, 2082 of Rastriya Jeewan Beema Company Limited)
- २.४ बीमा ऐन, २०७९ र बीमा नियमावली, २०८१ (Insurance Act, 2079 and Insurance Regulations, 2081)
- २.५ जीवन बीमालेख सम्बन्धी निर्देशिका, २०७९ (Life Insurance Policy Related Directives, 2079)
- २.६ बीमकको संस्थागत सुशासन सम्बन्धी निर्देशिका, २०८० (Directives on the Corporate Governance of Insurers, 2080)
- २.७ कम्पनी ऐन, २०६३ (Company Act, 2063)
- २.८ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ (Public Procurement Act, 2063 & Public Procurement Regulation, 2064)
- २.९ सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ) निवारण ऐन, २०६४ {Asset (Money) Laundering Prevention Act, 2008}
- २.१० श्रम ऐन, २०७४ (Labor Act, 2074)
- २.११ मुलुकी देवानी संहिता, २०७४ (करार सम्बन्धी व्यवस्था) {Civil Code, 2074 (Provisions Relating to Contracts)}